

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 48

Chicago, Ill. 25. novembra 1904.

Leto III

Razmotrivanje proletarca.

Poleg mnogo drugih sredstev, katere ima dandanes buržoazija na razpolago, da drži k tlom ljudstvo, je tudi današnja "sveta družina". Že v mladih letih se uči nedorastle otroke, da je družina stebel države — današnje korumpirane človeške družbe. Maziljeni, po božji milosti priznani kralji, cesarji in knezi vidijo v današnji družini le sredstvo, ki jim daje material za njih vojaštvo.

Vse idiotsko mišljenje, ki se zrcali v pasji ponižnosti — do svojih "višjih", izhaja iz današnje družine.

Ze pri sklepanju današnjih zakonov slišimo, da duhovnik svečano pove nevesti: "On naj bode Tvoj gospod". In nevesta odloži vse svoje svobodščine ter se priznava ponižni sužnjini svojega gospodarja — soproga.

Ako se iz takega zakona, v katerem se smatra soproga za nekako višjo osebo, še porodi otroci, tedaj se pomnoži na eni strani tiranstvo očeta, na drugi pa suženstvo žene in otrok.

Oče, ki je tiran v svoji družini bode rekel: "Kaj! Otrcom in ženi naj dam svobodo! Ta je lepa! ... No, potem bode pa jaz njih hlapec!"

Jaz gotovo ne trdim, da je dandanes lahko vzgojati deco. Ali vsakdo mi bode priznal, da je napram slabotnim otrokom in slabotni ženi lahko igrati tirana. Nežnemu otročiču je kaj lahko zapreti usta s kako trdo, oistro besedo. Ali drugo vprašanje mi tu sili v ospredje. Ali je ostra beseda dosegla tudi svoj namen, ali je v resnici pobožala otroka?

Taka vzgoja napeljuje otroka le k hinavščini. Marsikaterikrat bi deca odprto in jasno govorila s svojim očtom o raznih zadevah, a boji se njegovih trdih, osornih besed, pogostokrat pa še telesne kazni. Otrok ni več otrok, temveč bitje, ki se je prilagodilo zahtevam očeta ali pa matere. Ali kakor hitro bodo otroku izginili rodiljeli izpred oči, skušal bode otrok okostiti se za to, kar mu je bilo prepovedano v navzočnosti roditeljev, njegova umetno pritrjena narava se bode pokazala v popolni nagoti.

In kaj je gršega kakor hinavščina na svetu? Kaj je gršega kakor zatajevanje svojih dejanj?

Ako smo socialisti, potem skušajmo vzgojiti svojo deco tako, da bodo naši otroci postali v resnici koristni člani človeške družbe, da bodo vsikdar javno in odkritosrečno zastopali svoje misli, nazore in dejanja.

Kaj je vendar bolj vzvišena kakor pripravljati mladino, da bode zmožna vresničiti naše družbene ideale, za katere se borimo z vso silo.

Posebno dandanes je vzgoja pomembna, ko nam je treba vzgojiti čvrste, neupogljive značaje, ker živimo v dobi splošne moralne propadlosti, v dobi, v kateri se smatra licemerstvo, hinavščina, klečeplazstvo, hlapčevstvo itd. za človeške čednosti.

Učimo svojo deco poštenega obnašanja, pospešujemo v deci razvoj samostojnosti, povejmo, da je za svoja dejanja odgovorna le svoji vesti in navadimo jo, da bode iz svojega srca odstranila vse nemoralnosti istotako, kakor odstranjuje blato raz telo. Že v najnežnejši otročji duši vzbudimo željo po svobodi, zajedno jo pa obvarujemo pred puhlostjo in ničemerstvom.

S silo ne bomo pri otrocih nič dosegli, kajti sila in svoboda sta dva nasprotna pojma, kakor hlapčevstvo in neodvisnost.

Učimo deco z lepa, ter vzbujajmo v njeni duši ljubezen do vsega lepega, kar vidimo v naravi. Ako bomo vzgojili ljudi, prave ljudi, ki stremijo za svobodo vseh ljudi, ki so nasprotniki vsacega tiranstva, hlapčevstva, hinavščine, hudodelstva ali zločina kakršnekoli vrste.

Prepričan sem, ako bomo tako vzgojili svojo deco, da bodo naši otroci še doživeli veliki dan, ko se bode meji vsemi kulturnimi narodi povedalo: "Suženstvo, hlapčevstvo, tiranstvo je izginilo s tega sveta!"

In otroci se bodo naš spominjali veselo in hvalno, ko bomo že mi spali v hladni zemlji.

Iosip Logačan.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Iz Petrograda se poroča, da so se Rusi umaknili iz prelaza Da, ko so pričeli Japonci prodirati naprej. Ista brzojavka tudi poroča, da Japonci korakajo proti Sintsintinu. Japonci so zopet naskočili grič samotnega drevesa. Naskok je bil odbit. Japonci so izgubili preko sto mrtvih.

Razne govornice se širijo o obeh vojskah. Z ene strani se poroča, da bodo Japonci poskusili od strani prijeti Ruse, z druge se pa trdi, da obe armadi ostaneta v svojih taboriščih do spomladi.

General Nogi dobiva pomožne čete. Japonci delajo močne utrdbe v globljem zalivu, kar dokazuje, da nameravajo Japonci braniti Port Arthur, ako bi prišli v tak položaj.

Drugo baltičsko brodovje je odplulo pred nekaj dnevi na Daljni Vztok. Poroča se tudi, da je Rusija kupila 4 argentinske bojne ladje, ki se bodo pridružile baltičskemu brodovju na potu na Daljni Vztok.

Avstrija.

Veliko senzacijo so napravili protidinastični govori v avstr. drž. zboru, katere sta govorila socialistični poslanec Pernstorfer in pa grof Sternberg, ki ne pripada nobeni stranki. Poslanec Pernstorfer je rekel, da habsburška hiša smatra avstrijske narode za moleno kravo. Grof Sternberg je pa pogrel afero baron a Ernesta Wallburga, ki je sin umrlega nadvojvode Ernesta in Laure Skubitz, ki sta se poročila v Ljubljani.

V knežji rodovini Metternich Vinneberg so tudi nastali prepiri. Knez Karol, glava rodovine je zapravljevec. Sorodniki so vložili pritožbo na fidejkomisno sodišče, ki je jako oistro poseglo vmes. Sodišče je postavilo varuha čez grajščini Plaz in Koenigswart, rodbinsko palačo na Dunaji je pa oddalo v najem.

Ogrsko.

Na Ogrskem hudo vre v vseh parlamentarnih krogih, ker hoče ministri predsednik spremeniti državnborski pravilnik. Opozicija je sklenila v prvem hipu, da bode pri otvoritvi državnega zbora siloma zabranila vstop ministerskemu predsedniku Tizi in predsedniku zbornice, Percelu pl. Bonhardu. Dijaki in ljudstvo se pripravljajo na demonstracije. Ako Tiza ne odneha bomo najbrže doživeli take čase, kakor za časa Badenija na Dunaji, Gradecu, Pragi itd.

Nemčija.

Tajnik ministrstva notranjih del se je ravnal vrnil iz Dunaja v eBrölin, kjer je bival radi trgovske pogodbe mej Avstrijo in Nemčijo. Iz zanesljivih virov se poroča, da je pogodba v principu že sklenjena, da je treba sporazumiti se le glede nekaterih neznanih točk.

Nemški parnik "Gertrud Woermann", ki je peljal vojake v jugozapadno Afriko, je običal v pesku blizu Swakoplanda v jugozapadni Afriki. Nemška križarka "Vineta" je rešila vse ljudi. Parnik "Gertrud Woermann" je izgubljen.

Francija.

Trapistje, ki se pozdravljajo drug drugega: "brat umreti se mora" in ki si za kratek čas sami izkopljejo gomilo, v kateri počivajo po smrti, niso le pobožni katoličani, ampak tudi zviti in premeteni trgovci.

Samostan "La Grand Trappe" pobožnih trapistov je kupil leta 1894 od neke vdove Arnoulin 12 hektarjev zemlje za 6200 frankov. Zviti menihi so po necem svojem bratu, kemiku že pred nakupom dali preiskati zemljo, ki je bogata na porcelan. Takoj po sklenjeni kupitji so ustanovili delniško družbo s 16 tisoč delnicami po 300 frankov. Za 6200 frankov so dobili okroglih 800.000 frankov. Vdova Arnoulin je zahtevala nekaj odškodnine od pobožnih bratov, ker ji ni bila preje znana vrednost zemlje.

A tu je slabo naletela. Brumni pri-daniči so ji vsako odškodnino kar na kratko odrekli. Sedaj je vdova vložila tožbo pri sodišču Mortagnu proti trapistom. Sodišče je vrglo tožbi vdove. Ali otroci božji se niso hoteli podvreči sodbi človeških otrok. Vložili so pritožbo na prizivno sodišče v Caen, ki je pa potrdilo prvo sodbo. In ubogi, zviti, premeteni, pobožni in sveti trapisti so morali plačati zemljišče po ceniti strokovnjaka, dasi jih je srce bolelo, ko so šteli novce vdovi Arnoulin.

Italija.

V nadškofijstvu v Palermu se je pojavila za klerikalce jako neljuba afera. Zadnje leta se je vprav malo brigal za gospodarstvo v nadškofijstvu. To ugodno priliko so vporabili njegovi sorodniki in prijatelji, da so kradli kakor srake. Ko je papež zvedel o teh lopovščinah je poslal patra Riela v Palermo kot upravitelja. Le ta je nastopil z vso strogostjo. Ali to pa ni bilo vsem sleparjem in farjem, ki so si polnili svoje nenasične bisage. Ustanovili so listič, v katerem so obkroževali na najnesramnejši način upravitelja. Končno je bil urednik aretiran, in pri hišni preiskavi se našli kompromitovana pisma, katere sta pisala dva kanonika. — Namen posvečujo sredstva, to se je še vsikdar pokazalo pri farjih, če se je šlo za denar.

Manifestacij, katere so priredili talijanski buržoazijci radi izgrediv v Inomostu proti Nemcem se socialisti niso vdeležili. V to svrhu so izdali manifest, v katerem povdarjajo, da se takim demonstrantom ne morejo pridružiti, ki odobravajo, ako Talijan umori Talijana. S tem so očrtali umor, katerega je izvršila policija, ki je streljala na talijanske kmete. Takrat se je šlo za siromake, radi tega so se bogatini popolnoma strinjali z umori. V Inomostu se pa gre za sinove imovitejših slojev, radi tega je vsa talijanska buržoazija iz sebe.

Rusija.

Iz vseh krajev Poljske—Ruske prihajajo poročila, da nočejo oditi rezervisti na Daljni Vztok, da nočejo oditi mirno kakor teleta v klavnico.

Mnogo častnikov in podčastnikov je pobegnilo preko nemške in avstrijske meje. Mnogo begunov, katere so zalotili na begu so ranili in vabili. V nekaterih mestih okolu Varšave je prišlo do pravečih puščinskih bitek. Vbitih je bilo tudi mnogo častnikov in prostakov. Vojno sodišče v Varšavi je dalo vstreliti 20 voditeljev.

Mej ljudstvom povsodi vre. Obdržavajo se tajni ljudski shodi, na katerih se zahteva ustavo in pa kakne krvotilja na Daljnem Vztoku. V mogočni, sveti Rusiji, ki je ideal vseh ponižnih, klečeplaznih, hlapčevskih duš, vseh lakajev, vseh kasteirancev, torej vendar poka na vseh krajih. Ah, to bode najslavnejši dan, ko se bode zrušilo rusko tiranstvo, ruskemu narodu bode pa zasijala zlata svoboda.

Ruski list "Iskra" poroča, da pogineva patriotizem na Ruskem, kar dokazujejo razni listi iz Besarabije, Odese, Nikolajeva in Poltave. Ko je hotel v Lugansk duhovnik blagosloviti rezerviste, so mu vojaki zaklicali, da naj čita mašo—zadušnico, ker njegov blagoslov ne bode nič izdal. "Vi verujete vsi v boga, nas pa pošiljate v smrt."

Vse skuša pobegniti preko meje. Neki avstrijski uradnik trdi, da je iz necega obmejnega ruskega mesta pobegnilo nad 600 oseb. Na postaji Razdelnaja je pobegnilo 500 mož, v Nikolajevu pa 300 mož.

Vojake morajo pogostokrat zvezane položiti v železniške voze. V Sevastopolu so vojaki ponujali puške občinstvu.

V Poltavi je hotel neki železniški uradnik naložiti rezerviste v tovarne voze. Vojaki so rekli, da niso prešli in so se postavili z orožjem v bran.

Neki sodrug je vprašal mimokorakajočega vojaka, zakaj grede v vojno. Neki vojak mu je odgovoril: "Mi? Ne gremo prostovoljno v vojno. Car nas pošilja, ker hoče imeti proklet Mandžurijo. Naj jo hudič vzame."

Neki drugi vojak je zaklical uradniku, ki ga je hotel radi razaltnive naznaniti: "Pes ubijem te; jaz grem za tebe v smrt, in ti se čutiš razaltnjenega."

Oficijelnim ruskim telegramom ne veruje nihče. Ljudstvo govori splošno: "Japonci so tepeni, naši pa padajo."

Turčija.

V Macedoniji so zopet pričeli nemiri. V vasi Zabandaja so bili umorjeni duhovnik Stojan in njegova brata. Morilci so zažgali hišo, v kateri so sežgali ženo in eno dete Stojana. — Ze nekaj let sem se mori, kolje in požiga v Turčiji. Evropske velesile, ki so krščanske, pa niti z mezinem ne ganejo, da bi storile konec morjenju in ropanju na Balkanu. Res, lepo krščanstvo je to.

Ameriške vesti.

Volitve.

Vspehi zadnje volitve za socialiste so tako ogromni, da kapitalisti v svojih umazanih glasilih vse svoje hlapce in lakaje klicajo v boj zoper socializem. Ameriški kapitalisti, ki so vedno sanjali, da v Ameriki niso tla ugodna socializmu, so razočarani.

V državah, v katerih smo imeli pred 4 leti kacic sto glasov, smo letos dobili tisoče.

Število socialističnih glasov se je posebno pomnožilo v teh državah: Illinois 75,000; New York 48 tisoč; Wisconsin 45,000; California 30,000; Ohio 30,000; Pennsylvania 25,000; Indiana 25,000; Iowa 18 tisoč; Minnesota 15,000; Washington 15,000; Kansas 11,000; Michigan 10,000; Missouri 10,000; New Jersey 9,000; Oregon 6,000; Nebraska 5,000; Connecticut 5,000; Idaho 4,000; Utah 4,000; Kentucky 4,000; Maryland 4,000; Arizona 3,000; Maine 2,000; Vermont 1 tisoč.

Sodrug, ako bode prihodnja štiri leta izbrali, tedaj se bodo naši glasovi potrojili. — Na delo torej sodrug!

"Veliki dan".

Dne 19. nov. so odkrili v Washingtonu spomenik Frideriku, velicemu. Nebroj trompet je naznanjalo amerškemu ljudstvu, da se odkriva spomenik, katerega je nori Vilček, nemški cesar daroval amerškemu ljudstvu. Ta dar je izročil nemški poslanec, baron Speck pl. Sternberg, po domače Špek pred sedelniku Rooseveltu, ki ga je sprejel v imenu amerškega ljudstva. Ta spomenik stoji pred vojaško šolo, kjer bodo postavili še spomenike Aleksandra, Cezarja in Napoleona, ker pravijo, da so bili to veliki vojskovodje. Res, čudo, da pripoznajo v veliki republiki vrlih in svobodnih mož le kronane glave velikim vojskovodjem, ko zgodovina pozna še druge moze, ki so jih dalec nadkrljevali. — Seve, noremu Vilčetu se niso hoteli zameriti, in v to je bilo treba poiskati nota, ki jih je popeljal iz zagate.

Naša naselniška oblast.

Naša naselniška oblast je odločila, da nek triletni mladenci, ki ima bogatega strica v Newarku, ne sme stopiti na ameriška tla, ker mu primanjkuje inteligence. To je prvi slučaj, ki se je pojavil na Ellis Islandu. Ali ta slučaj je za nas Slovence velpomemben. Klerikalci v stari domovini agitujejo z vso silo, da bi se znižalo število let za solski poduk na deželi, češ, da bode to kmetom v korist. Že dandanes stoji solski poduk v stari domovini na zelo nizki stopinji, ker nedostajajo sredstev, ker primanjkuje učiteljev in šol, a še to kar imamo, hočejo klerikalci poslabšati s tem, da bi se znižalo število let za solski poduk. Ako se to vresniči, potem nastane ogromni večini slovenkega naroda Amerika zaprta, ker bo le naselniška oblast zavrnila naseljence, ko jim primanjkuje inteligence.

To dejstvo govori jasno, da je skrajni čas, da se združijo vsi krogi v stari domovini v močno falango proti klerikalizmu, kojim je v resnici napredek naroda na arcu.

Priznajmo odprto, da bi bilo že polovica slovenskih kmetij na bobnu, ako bi ne bilo amerškega to-

larja, ki je odvrnil to pretčo pošast.

Onečaščen.

Farmerji v Dunklin in Perniscot okraju v državi Missouri pobirajo podpise za prošnjo, v kateri prosijo, da se oba okraja priklonita državi Arkansas, ker je večina ljudstva v državi Missouri glasovala za Roosevelta. — Mi mislimo, da je pač vseeno, če je kdo glasoval za Roosevelta ali Parkerja. V principu sta si jednaka, torej čemu izbirati.

Hudobna nakana spodletela.

Državni pravdnik Trowbridge je umaknil tožbo proti 43 osebam, ki so bile obtožene, da so v zvezi z dinamitno raztrelbo na postaji Independence v Coloradi. Dva rudarja sta bila 5 mesecev v preiskovalnem zaporu, drugi so pa bili svobodni pod porošvom. To dokazuje jasno kot beli dan, da so kapitalisti priredili raztrelbo, da bi spravili voditelje delavcev na vislice. A ta hudobna nakana je spodletela.

Izkoriščevalci priporočajo tiranstvo.

Dne 30. nov. t. l. bode obdržavala zloglasna Parryeva "Citizens Industrial Association" svoje zborovanje v Atlantic City, N. Y. V orilog temu zborovanju je Parry izdal letak, v katerem grozno zabavlja na organizirane delavce in socializem. "Pred 45 leti" tako piše razupiti Parry, "je bilo potrebno odstraniti suženstvo. Sedaj je pa treba odstraniti tiranstvo organiziranih delavcev in pa zastaviti pot socializmu. Organizirani delavci so v Avstraliji dobili nekatere kraje popolnoma v svoje roke. Ali naj dovolimo, da dobé delavci javno moč in kontrolo v svoje roke?"

Ta letak razumitega Parrya dokazuje, da Parry živi v smrtnem strahu. — No, g. Parry! Ako delavci dobé javno moč in kontrolo v svoje roke, vam ne bodo storili nič zalega, le prišliili vas bodo, da bode te postali koristen član človeške družbe. In vprav tega se Parry boji!

Far — denunciant.

Miquela Nicdaota, ki na državne stroške študira na državnih univerzi v Normalu, je župnik J. J. Burke denunciral pri vojni upravi, da je napisal članek v vseučiliščnem listu "Vidette" proti raznim farjem in kutarjem, ki žive o žuljih in sragah filipinskega ljudstva. Seve je dobil dijak radi tega strog ukor.

Ta sličica nam zopet dokazuje s kakšnimi sredstvi se bojujeva — najni hlapci gospodovi proti ljudem, ki ne trobijo v farški rog. Kjer ne pomaga denar, laž, obrekovanje, tam pa nastopi podlo denuncianstvo. Kako se že glasi neki nemški pregovor? Takole: "Der groesste Schuft im ganzen Land ist und bleibt der Denunziant."

Japonski princ v Ameriki.

Neki japonski princ sedaj tlači ameriško zemljo. Gosposka in nje lakajja ga povsod vprav ponižno sprejemajo. "No," bode rekel začuden kteri naših čitateljev, "zakaj bi nas ne obiskal enkrat tudi kak pravi japonski princ, saj pride vsako leto mnogo raznih knežjih stopačev v Ameriko, zakaj bi ne gledali enkrat tudi kacega pravega države vzhajajočega solnca?"

Gotovo! Vi kaceim družem času bi ne zinili besede. Ali sedaj je vendar mej Japonsko in Rusijo krvava vojna, ker je car, batjuška razžalil njih japonsko narodno vladujočo rodbino, umirajo japonski junaki na bojnih poljanah. Ze to bi moralo toliko vplivati na mikada in prince, da bi stali vsi v prvih bojnih vrstah. To vendar zahteva knežja čast, o kateri se vedno trdi, da je nekaj vzvišenege. Ali iz bojnih poročil posnemamo, da se tem gospodom niti ne sanja, da bi storili svojo dolžnost.

Naj gre ljudstvo v svoji vzvišeni ljubezni do vladujoče hiše in podaniški zvestosti v smrt — v klavnico, vladujoči se bodo zabavali ter živeli v razkošju. O, dobri, pogumni, neumni japonski vojaki, ki srčno umirate da bojnih poljanah za svoje strahopetneže.

Zopev jeden.

V Omahi so vtaknili pod ključ kat. duhovnika Schella radi gojtu-lje. Sveti mož, žigar kraljestvo

ni tega sveta, je ponaredil podpis neke Indijanke, da mu je banka v Homeru izplačala precejšno svoto. "Ne nabirajte zakladov", stoji zapisano v svetem pismu. No, gospodje tonzuranci že vedo, čemu jih potrebujejo.

Katoliška univerza.

Kardinal Gibbons je izdal pastirski list, v katerem prosi verne ovčice za podporo, ker je katoliška univerza v Washingtonu na robu propada, ker je ustanoviteljica te univerze prestopila k protestantizmu, in ker je bankrotiral blaginjačar univerze g. Waggaman. — Nevedno, če bode kaj pomagalo?

Protest proti odkritju spomenika.

Poljska rimsko-katoliška zaveza v Zdr. drž. je protestirala proti odkritju spomenika Frideriku, velicemu. V spomenici povdarjajo, da je bil pruski kralj največji tiran, ki je kedaj živel na svetu, za katerega ni prostora na svetu, da bi se mu postavil spomenik. Tudi socialisti se popolnoma strinjamo s tem protestom, ker je to gola resnica.

Ali nemški meščanski listi, posebno pa "Illinois Staatszeitung" so radi tega protesta hudo razburjeni. V svojih podlih glasilih javkajo, da Poljaki napadajo po krivici "slavnege" Frica, ki je bil najznamenitejši vojskovodja. No, le počasi gospod! Kdor je čital zgodovino sedemletne vojne, vé, da so bili posamezni njegovi generali, n. pr. Seidlitz in njegov brat Henrik njemu jednaki ali pa še boljši vojskovodje. Vsa-komur je pa znano, da ne bi bil Fric nikdar zmagal v sedemletni vojni, ako bi ne bila umrla ruska carinja Elizabeta, njegova najljub-tejša sovražnica, ker so po nje smrti nje nasledniki sklenili mir z njim. Toliko v pojasnilo vsem istim, ki smatrajo Frica za najslavnejšega vojskovodja.

Stavka voznikov.

Po nekaj dnovih je stavka voznikov, ki vozijo pohištvo, končala s popolno zmago stavkujočih. Vozniki v Chicagi, kojih organizacija šteje približno 32 tisoč so zagrozili s splošno stavko, ako trdka, ki je tako frivolno provzročila stavko, ne zadosti vsem zahtevam stavkujočih voznikov. Ta grožnja je vplivala toliko na trgovce, ker so se bali, da bodo imeli veliko izgubo pri nakupovanju božičnih daril, da so posredovali pri zavezavi veltrogovcev s pohištvom v prid stavkujočim. — Kjer je sloga, tam je moč!

Amerikanski pridelek.

Letos se je pridelalo 2453 milijonov bušjev koruze. Le leta 1892 in 1899 se je pridelalo nekaj več koruze. Krompirja se je letos pridelalo 333 milijonov bušjev, lanske leto se je pridelalo le 247 milijonov.

To dokazuje, kako lažnjiva so bila poročila kapitalistov o slabi ameriški letini. Seve kapitalisti so lagali, da se tem lože iztisnili denar iz amerškega ljudstva.

Kapitalistični umori.

Toronto. — Voz poulične železnice je zadel ob tovorni voz. Rezultat: 4 mrtvi.

New York. — V tvornici Dower, Rockaway and Port Oram Gas Co. v East Doweru so se zadušili trije delavci.

San Francisco. — V neki veliki prodajalni se je vnel plin. Nastala je močna raztrelba. Rezultat: 1 težko ranjen.

St. Joseph, Mo. — Voz poulične železnice je povozil 94 let staro žensko A. Groetze.

Grand Crossing. — Tu sta se razletela dva rezervoarja za plin. Rezultat: 30 mrtvih, še več pa ranjenih. Rztrelba je bila tako močna, da so v obližju popadali vsi dimniki raz hiše, ter da so zdrobljene vse šipe v okolici 74. in Chicago ulice. Pimarna je popolnoma razdejana.

Naš zastopnik Frank Petrič obiskuje sedaj rojake v drž. Utah ter nabira naročnike za "Glas Svo bode". On je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Svo bode" in Koledar.

Upravništvo "Gl. Sv."

V dobi industrije se smatra prava-jačenje in tatvino za največje hudo delstvo, seve le malo tatvino. Vse like tatove se pa časti in odkljuje.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za AMERIKO:

za celo leto\$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo letokron 10

za pol letakron 5

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljavo je sledeči:

"Glas Svobode"

563 Tarpoo St. Pillsen Sta.

Chicago, Ill.

Dopisi.

Milwaukee, Wis.

12. NOV. 1904.

Iz vseh večjih slovenskih naselbin širne Amerike je "Gl. Sv." prinesel marsikak zanimiv dogodek iz kulis žegnancev. Le o našem vrlem in dičnem Lojzku se molči, kakor dar si pa štejem v svojo sveto dolžnost, da g. Lojzka izpostavimo javni kritiki.

Pred kratkim je obiskal necega bolnika, da bi mu podelil zadnje zakramente. V svoji pijanosti je pa naredil, kakor oni tonzuranec, ki je v Štepanji vasi pri Ljubljani čital mašo. Pustil je boga doma, bolniku je dal odvezo, češ, je že božja volja, da je ostal ljubi bugec doma. Bolnik ne bode do prihodnjega dne umrl, saj drugače bi bil bugec sam k njemu prišel.

Tako je najbrže naš Lojzek premišljeval, ko je zapazil, da nima bugca pri sebi. Morda tudi ne! Kdo ve?

Ali v nekaterih zadevah pa moramo le pritrditi g. Lojzku, da je "kunsten gaspud". Ko si je izbral fajmoštvo, je pokazal, da zna več kot hruske peči in jabolka jesti.

Ta vzor fajmoštvo ne vodi le spretno njegovo gospodinjstvo, tamveč mu gre tudi v vseh njegovih poslih na roko. Necega dne sta prišla poročena le z eno pričo, ker je druga priča malo zaostala. Ali g. Lojzku se je mudilo. Bili so vsi v veliki zadregi. Kar sv. duh razsvetli pamet Lojkovo. Dal je poklicati fajmoštvo, in ta je nadomestovala izostalo pričo.

Nam dosedaj še ni znano, da po priče v krilu tudi veljavne. Ali morda se motimo! Mogoče je tudi, da je gospa fajmoštvo za slovesen akt oblekla hlače, katere v farovžu menda že tako vedno nosi.

Sepridem.

Butte City, Mont.

Začetkom novembra.

Cenjeno uredništvo Glas Svobode! — Mogoče, da vas obde iznenadi moj dopis, ki je menda prvi iz tega kraja. Čudili se bode, mogoče zato, ker ste si morda domisljali, da tu ne živi živa slov. delavska duša, ki bi se zanimala in razločevala slov. časopise v Ameriki, po merilu in delovanju.

Vpravi radi tega, da slov. delavci po Ameriki in drugod seznajo, da živi tu par zavednih ljudi, ki čutijo s svetovnim delavstvom, zavedajo se svojega razreda, me je napočilo stopiti s par vrsticami v javnost.

Kdor našli slov. proletarcev je že prepoznal državo Montano iska je si trdega dela, je brezdomno prišel v Butte, kjer ima "Amalgamated Cooper" družba svoje veljanske bakrene rudnike. V teh rudnikih dela okoli 10.000 delavcev razne narodnosti, med temi je 30 odstotkov slavjanskega naroda; od teh Slavjanov lahko odštejemo 500 Slovencev. Mesto je samo nasebi neprijetno; včasih po celi dan prepreženo s gostim dimom, ki prihaja z raznih toplotnic za baker in drugih rudnin. Ta dim ima v sebi gotove količine žvepla in drugih strupenih plinov. Zrak je včasih v okrožju čisto okužen. Cele planjave okoli Butte so pokrite s temno zelenim bakrenim prahom, ki ga je nanesla voda ali pa veter. Navadno življenje je v mestu živahno. Povsod lokalnih trgovine je opaziti, da je promet v najlepšem cvetju, katero vse je odvisno od bogatih rudnikov in pridnih delavskih rok. Butte ima značaj velikomestnega življenja, dasi ravno mesto ne šteje preko 60.000 ljudi. Lahkočvece, pustolovec, igralcev in drugih pridničev, ki se hočejo preživeti in oboževati od žuljev in srag delavcev; na vseh konic in krajih. Marsikak Slovenec je v svoji lahkomi-

selosti zapravljal težko prislužene novce pri teh lenih. Čudno je, da vlada, ki hoče vedno "tako očetoški pokazati ljudstvu, take lenuhe ne kaznuje. Vprav narobe, se štiti jih; igralnice so tu tako javne, kot cerkve ali pa šole. Človeku se tu usiljuje misel, da mora biti vlada z njimi v nekaki zvezi.

Slovenci žive v East Butte, Meaderville in drugod, vse raztreseno okoli centra. Življenje teh je po večini, kakor povsod, mlačno; taki so po večini tudi Hrvatje in Primorci. Nad to maso ima Amalgamated Cooper Co. svoje dohodajenje, kajti tako brezbržnih in lahkomijselnih ljudi kot je ta trojica, jih menda ne najdeš pod solncem. Saj drugačen tudi človek ne more biti, ako se noče ničesar pametnega učiti. Naši rojaki 85 odstot. od teh raje posedajo po gostlinah, mečejo karte, prodajajo neslane dovpite in neumnosti. V takih razmerah ni čudo, ako postane človek neotesan, surov, da se mu surovost že čita na obrazu. Od takih ljudi je torej samoumevno, da se ne more pričakovati kakega političnega pripravljanja ali kake pametne besede, kaj se le o zavednosti njegovega stanu napram kapitalistom.

Pred volitvami je bilo opaziti, da so postali kapitalisti nekam flegmatični, vse se hoče navidezno blagohotno popraviti kar so zakrivali. Tista običajna ostra disciplina je postala čisto mehka. To je bil navaden kapitalističen manever, kajti gledati je bilo treba, da se voličem nezamerijo, ker inace bi bilo premalo tistih tako važnih glasov. Ti gospodje kapitalisti pa tudi poznajo pasjo ponižnost teh nesamosojnost mislečih ljudi, ti gospodje dobro vedo, da vsaka njih prijazna beseda, vsak enočesni pogled pridobi vso naklonjenost teh nezavednih ljudi. Toda, ko so se končale volitve, ko so dobili kapitalisti od delavcev kar so pričakovali, tedaj minejo prijazni pogledi in sladke besede. Na vrsto pa stopi zopet stara pesem — staro suženjstvo. V Butte, Helena, Anaconda itd. smo doživeli, da nas sta obiskala E. V. Debs in B. Hanford, socialistični kandidata za predsedništvo. Oba sta imela imeniten govor, in ljudstva se je kar trlo ožolu njiu. Ljudstvo je prirejalo velikanske ovacije tema delavskima kandidatom. Kasneje so bili socialistični govori vsaki večer na Broadway St. v Butte. Za časa volitev je stranka etablirala tudi svoj list "The Proletariat", ki izide vsako soboto. Bržkotne, ostane list še zanaprej v Butte.

Ob času volitev je izhajal tukaj pamflet, ki je tiskan v treh jezikih: hrvatskem, italijanskem in angleškem. Pamflet ima naslov: "Slavensko jedinstvo", in ima edino — po Frank Sakserju iz New Yorka — umazani metodi, namen, prodajati republikanskim kapitalistom svoj narod. To umazano kunjo, prostituirano stranišče republikanske stranke, urejuje Mihael S. Chuda, nek južni Dalmatincev, kateri se živi z zgolj republikanskimi odpadki v obliki umazanih kunj. — Fej! — Dolžnost mi velevala še, povedati mojim bratom po Ameriki, ki se trudijo za svojo eksistenco, predno zaključim ta skromen dopis, sledeče: Vsak trpin, vsak slovenski delavec v Ameriki in v domovini naj si zapomni kdaj je Frank Sakser iz New Yorka prodajal ameriškim kapitalistom slov. delavce.

...Slovenski proletarci! Pokažite, da tako časopisje, ki izdaja svoj proletarski narod v roke ameriškim kapitalistom ni vredno drugega, kakor da pogine.

Vsem slovenskim delavcem v Ameriki, ki čitajo "Glas Svobode" pa ključem iskreni pozdrav in naprejš! za svobodo, enakost in bratstvo.

J. M. M.

Butte Miner.

Ponesrečeni čudež.

Piša Črniški Šimen.

Za vse to se imajo idrijski delavci zahvaliti le župniku Gnjezdi in pa katehetu Oswaldu, poleg pa še za sedanjjo močno organizacijo.

Ko je leta 1896 "rudarsko društvo avstrijskih planinskih dežel" ustanovilo svojo podružnico v Idriji, tedaj se je pričela vsestranska gonja proti tamošnjim socialistom. Liberalci, klerikalci, obrtniki rudniško vodstvo, sodišče, farji, vse se je združilo proti članom rudarskega društva. Vsi ledi zarote vseh tepcev in nazadnikov ni torej čudo, ako je bila prve dni podružnica na pragu propada. Na ustanovnem shodu izvoljeni predsednik je takoj odšel k Oswaldu, ki ga je pokrepčal z vinom in smokami, kar je kasneje sam pripovedoval v "Slovenca", najbolj farškem in delavcem nasprotnem listu. Par ur kas-

neje — po znamenitem obisku pri Oswaldu se je odpovedal predsedništvu ter tudi druge rotli naj odože odborniška mesta.

Po tatem splošnem pritisku sva ostala le dva na svojem mestu ter storila vse mogoče, da sva ohranila podružnico propada. Boj je bil hud in težak. Le resna volja je pomagala do popolne zmage. Nasprotniki organizacije so se posluževali najgrših sredstev, da bi uničili mlado delavsko organizacijo. Najprvo so poskusili s prigravarjanjem. A ker ni to pomagalo, so nastopili policaji, orožniki in priganjaci. Farji, ko so uvideli, da vse drugo nič ne izda, so pričeli znova strašiti z hudim, pekdom itd. Pri tem delu pa se niso poslužili delavcev, ampak njih žena, oziroma mater, sester, bratov in otrok.

Ker nisem imel žene, ne dece, poslužili so se moje matere in sestre. Vsikdar, kedar je bila prva ali druga v Idriji, sem moral poslušati vsestranska svarila. Povedala sta mi večkrat, da je ta ali oni direktno prošil, naj zapustim organizacijo. "Gospodja bode najbrže tako nastopila, da bode vsakdo imel dobro delo, kdor ni socialist. Naobratno bode pa vsak socialist ob delo." — Tako so se glasila navadno svarila. Končno so nas še opominjali, da bomo nazadnje zaprti in slednjič, kaj bode z našo dušo.

Neštetokrat je moja mati vzdihnila: "Oh, Šimen, Šimen zapusti to demokracijo! Vsaj lahko živis tako! Kaj bodeš skrbel le za telo in druge! Skrbi za svojo dušo!"

Zaman sem ugovarjal, da delavec, ki ne skrbi za tovariše, tudi za se skrbi ne more. Da je posameznika skrb le v skupni organizaciji. Skrb za dušo sem pa s tem utemeljeval, da kdor ne skrbi za telo, ne more skrbeti za dušo, ker je telo tempelj duše. Kdor spoštuje dušo, mora v prvi vrsti skrbeti za dostojno bivališče duše. V nekaterih zadevah mi je mati potrdila, ali vedno pod opazko: "Jaz pa mislim, da je vendar tako prav, kakor učijo gospod."

Ko sem necega pondeljka jutro spal v eni in isti sobi z materjo, v najslajšem senu, začujem glas: "O Šimen, oh Šimen! Ali si slišal?" Ko se prebudim iz spanja ter čujem obupne materine klice, me je obšla nekaka zona. Ali me kliče kterih tovarišev, ki se vrača pozno od ponočevanja ali pa kateri mojih zakletih sovražnikov, tako sem naglo premislil. Kar me mati znova opominja: "Jaz sem pa mislila, da si slišal, saj si se oglašil." Bil sem malo v zadregi, a končno uprašam mater: "Kdo me je neki klical?" Mati je odgovorila: "Jaz sem pa vprav mislila, da si čul. Saj si se oglašil. Nekdo je zaklical: O Šimen! Nehaj tako živeti! Zapusti demokracijo in vrni se zopet k bogu!"

Jaz sem bil temu položaji kmalu kos, in vprašal sem sočutno svojo mater: "Kdo vas je to naučil? Jaz ne verujem, da bi me bil kdo drugi klical, nego vi. Povejte mi, kdo vas je naučil. Sami si niste izmislili tega klicanja."

Moja odkritosrčna in poštena mati je bila v vidni zadregi, a vendar je odgovorila: "Nikdo me ni učil. Res, nekdo te je klical, jaz sama ne vem kdo."

Ko sem jo nadalje opominjal, da me je sama učila, da ne smem lagati, ker je to grdo, sedaj se pa sama laži poslužuje in da se ji ne dozdeva to ostudno, mi je odprto priznala: "Gospod so mi rekli, naj se to poskusim. Ako ne bode to pomagalo, potem drugo ne pomaga, kakor da molim za tebe."

Da je mislil idrijski far prirediti tem potom čudež po milosti porodnice božje, mi je bilo takoj jasno. Jaz temu prekanjenemu farškemu poskusu nisem podlegel in še danes cenim visoko socialistična načela. Nasprotno pa hudobne farške načrte do dna srca sovražim.

Dandanes pa smelo in javno pripoznam, da je bil nameravani čudež ponesrečen.

Upam, da sem s priobčenjem te dogodbe dosegel svoj namen, da čitatelji "Gl. Sv." prično razmišljati, kakih sredstev se poslužujejo farji v dosegu svojih namenov — da bi še v prihodnje molzi in izsesavali ubogi slovenski narod.

ZAHVALA.

Vsem, ki so pripomogli, da je veselica društva "Slavije" št. 1. "S. N. P. J." tako sijajno vpepla, so v imenu društva najtoplejšje zahvaljem. Istotako se osebo zahvaljem vsem, ki so mi pripomogli v tekmovalni borbi z g. Frank Mladim do zmage, ker moram odprto priznati, da sem imel vstrajnega tekmeča nasproti.

Frank Klobučar, predsednik.

Društvene vesti.

Društvo "Slavija" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave. John Duller, tajnik. 12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Društvo "Bratstvo" št. 4 S. N. P. J. v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata John Rebola v Steel, O.

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu ima svoje redne mesečne seje vsak prvi četrtek sveder v mesecu v društvenih prostorih na 1778 St. Clair Str., Cleveland, O.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih brata Frank Miklavčiča na Sygen. V množičnem pristopu k omenjenemu društvu vabi Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7 S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v dvorani nemške zveze. Sodelujočniki se vabijo v društvo.

Društvo "Delavec" št. 8 S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih na 19 Green Bay Ave.

Ako hočeš imeti fine slike, idi k fotografu

LIEBICH-u

80-86 Euclid Ave.

Cleveland, Ohio.

ZA ameriko patentirane

Harmonike,

izvrstno delo, se dobe samo pri Sloventu

John Golob

203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

NAROČAJ SVOJE OBLEKE PRI

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijiskemu krojaču 772 So. Halsted na vogalu W. 19th Place ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod Tyl je Slovan ter dobro znan mej Slovenci valed svojega ličnega in trpežnega dela ter nizkih cen.

SEVEROV ZDRAVILSKI ALMANAH

Da zadostimo nešteto zahtevam za naš almanah, sedaj naznanjamo, da je izdaja za leto 1905 sedaj pripravljena. Knjiga je bila povečana na 64 strani, ima novo vstrajno barvo in nikakoršnih stroškov se nismo ball samo, da zamoremo občinstvu podati knjigo zanesljivih virov v slučaju bolezni. V knjigi boste dobili tudi interesantne statistike, poučljivo branje in humor, ter tudi 12 strani za družinsko rabo. Ta almanah je popolnoma prost. Če želite dobiti enega, vprašajte lekarnarja in dobili ga bode. Če ga ne morete dobiti na ta način, pišite nam, in poslali vam ga bomo direktno. Tiskan je v 650.000 iztiskih in v 9 različnih jezikih.

Mi tudi pošljamo naša izvrstna Severova družinska zdravila direktno, če lekarnah ne more ustreči. V tacih slučajih mi plačamo poštnino za naročnino po \$1.00 in višje, če pošljete denar z naročilom. Za \$5.00 dobite zdravil v vrednosti \$6.00.

Severova družinska zdravila.

Severovo zdravilo Mazilo ozdravi opekline, prasko, otekline, bule, izpuške, solnčarico itd. Cena 25ct., s pošto 25ct.	Severov Regulator za ženake je najzanesljivejšo zdravilo pri vseh boleznih žensk. Cena \$1.00.
Severove Jeterne kroglice delujejo na vse prebavljavne organe, zdravi zlatenico, zabasnost, glavobol. To so najboljše kroglice. Cena 25ct., s pošto 27ct.	Severovo Zdravilo za Obisti in Jetra krepi jetra, utrja obisti, odstranjuje vodno kislino, kamenčke, mehurni katar itd. Cena 75 ct., ali \$1.25.
Severovo Zlato Mazilo za oči ozdravi vnetje, vnetje trepalnic in prepreči takozvani ječmen. Cena 25ct., s pošto 25ct.	Severovi Življenski Balzam pospešuje prebavljanje, uravnava črevesje, pomnoži kri in sili organe k naravnemu delovanju; ozdravi zlatenico, kronično zabasnost in zapečenost. Cena 75 centov.
Severov Zdravilni Obliž prežene naglo revmatizem, bolečine v členkih, v prali in ledicah. Cena 25ct., s pošto 27ct.	Severovi Praški zoper Glavobol pomagajo zoper neravni glavobol. Cenr 25 ct.
Severove Cold Cure Tablete odpravi prehlajenje v enem dnevu. Cena 25 ct., s pošto 27 ct.	Severovo Mazilo zoper Garje je izvrstno sredstvo zoper garje, izpuščače in slične kožne bolezni. Cena 50 ct., s pošto 58 ct.
Severov Balzam za Pljuča je pozitivno zdravilo zoper kašelj, prehlajenje, prane in vratne bolečine ter prepreči sušico. Cena 25 ct. ali 50 ct.	Severovo zdravilo zoper mrzlico je zdravilo, ki s gotovostjo pomaga zoper mrzlico, malarijo, bolečine v kosteh itd. Cena 75 ct.
Severovo Olje sv. Gotharda odstrani bolečine v mišicah in členkih, revmatične bolezni, otekline, zvinitje, krče, vnetje, bolečine v križu itd. Cena 50 ct.	Severovo Mazilo za Lase podeljuje lasem prijeten vonj in lep blask ter jih lepo umehča. Cena 25 ct., s pošto 31 ct.
Severov Krištitilec ozdravi kožne in krvne bolezni, bule in gnojneče so rane, škrofoljne, otrovanje krvi, omrtvelost. Cena \$1.00.	Severovo Zdravilo zoper Katar pomaga zoper prehlajenje v glavi, pri nosnem kataru, nahodu in zasušanju nosu. Cena 25 ct., s pošto 28 ct.
Severov Želodčna Grenčica krepi prebavljavne organe, pospešuje zdrav apetit, zdravi dispepsijo, zlatenico in slabost. Cena 50 ct., ali \$1.00.	Severovo Zdravilo zoper Kurje Oke odstrani takoj vsa mehka in trda očesa. Cena 25ct., s pošto 27 centov.
Severovo Zdravilo zoper Revmatizem je najboljše sredstvo zoper revmatične bolezni, zmanjša otekline in odstranjuje iz života strupene snovi. Cena \$1.00.	Severova Srčna Tonika uravnava obtok krvi, krepi sile v srcu. Najsigurnejše zdravilo pri srčnih boleznih, omrtvelosti in duševnem razburjenju. Cena \$1.00.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice. Vsi dobro došli!

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom Gold filed, jamčeni za 20 let. Kolesovje na razpolago Elgin ali Waltham. Zdaj samo

\$12.50

Mož, ogleči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilec.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
I. tajnik: MARTIN KONDA, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.

Nadzor-
niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni
odbor: JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
MOHAR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški
odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse članke, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopišljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne pošiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

Vstop.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Josip Murn št. 450; Louis Zupančič št. 451; Tomž Golobič št. 452; Matija Povše št. 453; Jernej Grill št. 454; Mihael Brevar št. 455; Frank Zevnikar št. 456; Društvo šteje 63 udov.

Suspendovanje.

Društvo "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Anton Benedik št. 413. Društvo šteje 11 udov.

MARTIN KONDA I. r., tajnik.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon
ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborni pivo je po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

Jesenska in zimska zaloga oblek in sukenj

je največja in naj-
popolnejša. Mi lah-
ko ustrezemo vsace-
mu nezadovoljstvu,
ker prodajamo nove
jesenske in zimske
obleke

po \$6.00
do \$20.

Nove zimske suknje po \$5.00 do \$20.

ODEVNI
ATLAS
SPOLEČNOST

Jugo-zapadni vogal Blue Island Avenue in 18. ceste.

JELINEK in MAYER, lastnika.

RAZNO.

Lueger je želi, kar je sejal.

Dunajski župan dr. Lueger je nazval dunajske socialno-demokratske delavce z besedo lumpi. Ti so mu pa povedali takoj, na več velikanskih shodih: kdo je lump! Poleg tega so mu pa 23. okt., ko je praznoval šestdesetletnico svojega rojstva, prišli korporativno gratulirati — bilo jih je "le" nekaj nad šestdeset tisoč mož. — Gratulirali so mu pa s tem, da so povedali, da so prišli "ober-lumpje" slavit revni lumpje. Dr. Lueger ne boje nikoli pozabil, kaj je hotel delavcem krasti dobro ime, kajti kazen ga je doletela v takem obsegu, kakršni si še v sanjah ni misliti. Tako pa se bo seveda tudi vsakemu godilo, kdor bo delavca žalil.

Oj, ti božji namestniki!

V Besnici na Gorenjskem ima Stvarnik nebes in zemlje prav umazanega namestnika v osebi Medvedkovega Franceta. Ta nesnažni božji namestnik je zadnjič pri oznanjevanju božje besede strahovito razbijal po laci in sebi v varstvo poverjene župljane obkladal z besedami "barabe", "hudičeve larje" in "osraneti". Vedno nas uče, da je Bog vsega-

gočen in vsegaveden in vendar se izdajajo za njegove namestnike in pooblaščenice pogostoma ljudje, ki bi jih še pes ne povohal.

Nestrpnost pri krstu.

V Prvačini so imeli krst. Du-hovnik vpraša botra, če ima spovedni listek za Veliko noč; ker ga ni imel, pri spovedi je bil pozneje, mu ni dovolil držati otroka pri krstu. Moža je bilo sram, češ, tako dela ž njim, kakor da bi bil kak ničvreden človek! Farška hudobija! — Kaj pa, če bi začeli preiskovati, če je vreden ta ali oni pop, da deli sv. zakramente?! Malokateri otrok bi bil potem kriščen!

Razne male novice.

V Ljubljansko deželno bolnišnico so pripeljali delavca Antona Paspaleja, ki se je pri gradbi karavanske železnice v Bohinjski Beli vsled eksplozije dinamita težko poškodoval na desni roki in po celotnem obrazu.

Neka ciganka je dala sinovino vinčarice Macenovice na Velikem vrhu pri Zavrču na Štajerskem "sredstvo za pogum in moč". Bil je — arzenik. Ko je brat Ferdinand moral te dni k vojakom, spremljal ga je njegov brat Jurij na kolodvor. Brata sta pred odho-

dom povzela ono "sredstvo za moč in pogum". Brat Jurij je drugi dan umrl, brata Ferdinanda so pa v Celju v železniškem vozu dobili mrtvega.

V Londonu sta bila petletni James Neidl in njegov dveletni bratranec sama v hiši, katera je pričela goreti. James je bežal po stopnicah, a med potjo se je spomnil, da bratec še spi v postelji. Urno se je povrnil po stopnicah nazaj, ki so bile polne dima, da je komaj dihal, ter vzel spečega brata in ga srečno prinesel na prosto.

Po nesreči je obstrlel očeta v Trsteniku sin. Oče Bole je g. dol skozi okno ter svaril jednega sina, naj bo miren, ker se je bil sprl po prejšnjem. Sin je imel v roki puško, s katero je bil ob tla, in to je provzročilo, da se je puška sprožila in po nesreči zadela očeta.

Sebrovo tiskarno v Postojni so kupili klerikali in sicer Katoliško tiskovno društvo. Ta tiskarna je torej postala klerikalno strankarsko podjetje, kakor prej Miličeva tiskarna v Ljubljani in prej Krajčeva tiskarna v Novem mestu. — Farji na Kranjskem hočejo vse obrti v svoje roke. Nevemo, čemu hodijo ti gospodje v lemenat? Mar bi se učili raznih obrti. Potem bi morali sami prijeti za delo, a to jim pa smrdi.

V Ljubljani je 18letna Marija Gilihova na stopnicah hiše št. 35 v Rožnih ulicah padla in si zlomila desno nogo pod kolonom.

Načelnik konsuma v Železnikih se ne upa tožiti sosedu, ki mu je očitno rekel: "Tatovi ste, kradli ste!" Renove že ve, da bi dotični lahko sprical o tatvinah in konsumu. — Res grenke morajo včasih požirati klerikali, ne da bi reagirali na to.

V Debrečnu so te dni obesili vojaka Kristaja 101 polka, ki je ustrelil nekega poddesetnika. — Gotovo je imel vojak-prostak tehtne vzroke, da zvršil umor. Ali vojni sod je poravnal s tem krivico, da je storil še strahopetnejši umor. In take stvari, pravijo, zahteva disciplina. Naj se gre solit taka disciplina.

Slovenci v Chicagi pozor!

Socialni klub ima v nedeljo dne 27. nov. t. l. ob dveh popoldne javen shod v "Narodni dvorani" 587 South Centre Ave. Dnevni red: 1. Revizija programa. 2. Časnikarstvo in njega pomen za ljudstvo.

Vsi člani se opozarjajo, da se gotovo vdeležijo shoda, ker je narodni tajnik poslal glasovnice, da vsaki posamezni sodrug glasuje o programu. Shod je vsakomur pristopen, ker se socialističnemu delovanju ni treba bati kritike, ker je odprto, odkritosrečno in ljudstvu koristno.

S soc. pozdravom

Poravnje, predsednik.

Nenavadna revolucija.

Ljudstvo v Braziliji je vzpizorilo minoli teden nasilno revolucijo. Vladni faktorji bi bili to lahko preprečili, ako bi bili podučili ljudstvo o cepljenju koz. Oprezen zdravnik lahko prepreči, da se koze ne razširijo. Istotako se lahko zabranijo tudi druge bolezni. Večinoma imajo vse bolezni svoj sedež v nečistosti in bolni krvi.

Na stotine patentiranih zdravil, ki so strupena, se prodajajo in ponujajo ljudstvu kot domače zdravila za razne bolezni. Ali edino pravo zdravilo je le Trinerjevo zdravilo, grenko vino, ki je izdelano iz naravnega vina in izbranih zelišč, ki pomaga proti takim boleznim, ker vinkuje direktno na želodec, da izvršuje vsa svoja dela, da redno prebavlja zavžito hrano. Le čista kri je najboljša podlaga trdnemu in čvrstemu zdravju. In to si gotovo vsakdo želi. Dobiva se v vseh lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Josip Trinerju, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

ZAHVALA.

Društvo v sv. Martina je dne 20. t.m. na seji jedno glasno sklenilo, da se izreže javna zahvala vsem gostom, oziroma društvam, ki so se vdeležili veselice dne 13. novem. v Narodni dvorani. Posebno se zavzelo delavskemu pevskemu zboru "Orel", ki je z ubranim in lepim peljem pomagal mnogo k dobremu vseh.

Priznati moram, da so se svoboda, miselnost, družna vdeležila polnočevila naše veselice, kar dokazuje, da društveniki omenjenih društev ne sovražijo nikogar. Pač pa rado-volno pomagajo vsakemu društvu,

še tudi ni na njih podlagi. Ako bi bili Slovenci povsod v tako tesni zvezi med seboj, kakor smo tukaj, potem bi odpadel marsikak preprič, ki je v občenem oziru Slovincem v Ameriki le na kvar.

IVAN FABIJAN, tajnik.

KJE JE Jurij Petech, doma iz Se-la pri Adleščah, Dolenjsko. Za njega bi rad zvedel njegov sin. Odgovori naj se pošljejo Matiju Petechu, 563 Throop Str.

Listu v podporo.

John Kaiser.....\$1.25
Ignac Zlemberger.....\$0.25

Somišljeniki naročite in priporočite svoje časopise.

Socializem je postal sila, s katero morajo računati vse stranke.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farne Hill Girt Winery. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati \$2 za posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal. slivovic po \$3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE

Box 77 Crockett, Cal.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinije pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro ure-jeno keglijšče in igralna miza (pool table). Solidna postrež-ba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporočam:

MOHAR MLADIČ

617 S. Center Ave. blizu 19
ulice CHICAGO, ILL.

Poskusite

najboljše unijske
A-B-X-Lent in
Criterion smodke
katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave. Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

NAZNANILO.

Naznanjava rojakom, Hrvatom in drugim br. Slovanom, da sva kupila veliki, splošno znani

.....SALOON.....

pod imenom "Narodna dvorana," sedaj "Slovenski Dom". Priporočava o. občinstvu, posebej raznim društvam veliko plesno dvorano za razne zabave in druge dvorane za društvene seje. V saloonu "pool table" in glasovir. Točiva pristno pilzensko pivo in drugo izborni pijačo. V istih prostorih otvorila sva tudi vinarno. Točiva izborna kalifornijsko, Trinerjevo in druga bela in rdeča vina. — rdeči burgundec, beli tokajec, risling in druga fi-na vina se dobe pri naju na debelo in drobno.

Potniki dobe pri naju prenošišče in vso postrežbo. Vsi dobro došli!

Mladič - bratje

585-587 S. Centre Ave. na vogalu
18. ceste. TEL. LOOMIS 498
Chicago, Ill.

POSEBNO OBVESTILO.

Novi prekomorska vožnja čez sredozemsko-adrijsko morje, po prolasku šesti črti

Cunard Line

ustanovljena 1. 1840.

Najstarejša prekomorska črta. S 26. aprilom je upeljala Cunard Line direktno vožnjo iz New Yorka v Trst in na Reko, s prestankom v Neapolju.

Ti izborni in moderni parniki z dvojnim vijakom, sidani leta 1904, imajo nad 10,000 ton teže, odpeljujejo iz New Yorka kakor sledi:

Carpathia novi parnik (z dvojnim vijakom) 13,564 ton teže, v torek 29. novembra.

Ulltonia (z dvojnim vijakom) 10,402 ton teže, v torek 6. decembra.

Slavonia (z dvojnim vijakom) 10,605 ton teže, v torek 20. decembra.

Pannonia (z dvojnim vijakom) 9,851 ton teže, v torek 3. januarja, in zatem redno vsaki 14 dni.

Povprašajte pri naših agentih o nizkih cenah in posebnih novih adobno-
stih v tretjem razredu. Agenti se išče-
jo v vsakem kraju. T. G. Whiting
Mgr. Dearborn in Randolph Sts.,
Chicago, Ill.

? Yondorf Bros ?

kje se dobi najboljša, najtrpežnejša in
najcenejša obleka? Kje? - Na 365-367
Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste!

Naša zaloga jesenskih in zimskih oblek, površnikov in zim-
skih sukenj je dovršena.

Za predmete v naši zalogi jamčimo, da so toliko vredni, kolik-
or zahtevamo za nje. Ako predmet ali obleka ne odgovarja ceni,
za katero smo jo prodali, tedaj vrnemo denar.

MOŽKE OBLEKE raznih vrst od \$6.00 do \$25.00
MOŽKE SUKNJE " " " \$5.00 do \$30.00

Popolna zaloga srajc, perila, klobukov in rokav.

OBLEKE ZA DECKE IN OTROKE vseh mod, najboljšega kro-
ja in najnižjih cen po \$1.95-\$2.50-\$3.50 in \$5.00

Obiščite nas in prepričajte se.

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9, jutraj

od 1. do 2. in

od 5-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte
torej Slovane v svojo korist.

Resnica

je da je največja nesreča v A-
meriki za človeki — bole-
zen. Ako je človek bolan

nemore delati, in če ne dela nemore zaslužiti niti toliko,
kolikor mu je potrebno za življenje, s čem pa more svo-
jim, dragim, kateri so ostali v starem kraju pomagati?

Kadar je človek bolan — more se
zdraviti. Najhujše se mu pa godi, ko je bolan in svojo
bolezen neiskusnem zdravniku toži, namesto da se takoj
obrne na najboljšega zdravnika, kateri j amči z svojo uče-
nostjo, da ga če gotova in popolnoma ozdraviti.

Zato rojaki Slovenci! Kadar ste bolni ali
potrebujete zdravniške pomoči — poslušajte nas, ker mi
Vam o Vaše dobro priporočamo, da se obrnete na najbol-
jšega zdravnika v Ameriki, in to je:

Prof. Dr. E. C. COLLINS,

iz vseučilišča v New Yorku,

in to zato, ker je on jedini zdravnik kateri jamči za popolno ozdrav-
ljenje vseh bolezni brez da Vas osebno pregleda, ker njemu zadostuje,
ako mo Vašo bolezen pismeno opišete.

Citajte! Nekoliko najnovejših zahval skaterimi se naši rojaki zah-
valujejo da so popolnoma ozdraveli.

Dragi gospod Profesor!

V začetki moje bolezni hui mras meje stresu, večkrat potem pa
huda vročina in bolela me je glava, noge froke, napetost v trebuhu
in nejemsem mogu hoditi. Imel sem 3 zdravilke in nič mi neso mogli po-

Revmatizem in magat. Potem se obrnem na Vas dr. Zenske bolezni
Collins in poslali ste mi 2 krat zdra- in kašelj in gla-
vila in zdaj sem popolnoma zdrav. va ozdravljena.

Toraj se Vam srčno zahvalim zato

veliko dobroto. Usem Slovenci mo-
jim rojakim bom govoru da ste Vi
naj bolši zdravnik u celi Ameriki in
da ste zdravnik uperve vrste in Vam
ostanem hvaležen dokler bom na
svetu živel, Malk Strah,

69 Arimont St. Massillon, O.

Walnut Lake, Ark.

Zdej jest Anton Stamfel Vam dam Maria Skušek,
Box 37, vedjit da sem ozdravel in da se po-
Box 67,
SORDAN, MINN. polnoma čutim zdrav. Ko sem za-
HOMESTEAD, PA.
čel Vaša zdravila rabiti, takoj sem ozdravel. Vsakom od mojih rojak-
ov in prijateljev Vas čem priporočati in Vam ostanem hvaležen ka-
kor svojem največjem dobrotniku. Anton Stamfel.

Prof. Collins jamči za popolno oz-
dravljenje vseh bolezni:

Kakor bolesi na plućah, prsih, želodcu, čre-
vah, jetrah, mehuru, ledvicah, sreju, grlu, nervoznost v gla-
vi, kašelj, mrzlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi,
otekle noge ali telo, vodenico, bolečine v križu, zlato žilo
(hemeroide), onemoglost pri spolskem občevanju, izpadanje
las, tifus, lešaj, tečenje iz ušes ali oči, gluhost, slepost, ra-
bis, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje
bolesi, nepravilno prebavljanje želodca kakor vse ostale no-
tranje in zunanje bolesi. Prof. Collins je jedini ka-
teri popolnoma ozdravi sušico in silila kakor tudi vse

Spolske bolezni pri moških in ženskah.

Ni bolnika, katerega nebi Prof. Collins naj si dedo
od katere spolske bolezni zmiraj, ozdravil.

Zato, ako bolujete na kateri bolezni smeraj, točno opišite isto v
materjem jeziku in adresujte na

PROF. Dr. E. C. COLLINS,

140 W. 34th St., NEW YORK.

Prof. Collins Vam če poslati zdravila, po katerih se gotoo popolnoma
ozdravite. bolezen? tovo nigdar več ne povrne.

temnih dni.

(iz življenja raznih papežev.)

iz južne Italije je s krvavimi črkami srečo je Karol d'Anjou prinesel tem proti Manfredu je bila proglašena za Ko je bila bitka pri Beneventu do-rol d'Anjou svojim vojskavom križar-ko Benevent v plen. Ti vojščaki, ki so rkevi in za papeštvo v boj, so nastopili verine. Benevent je bil papežu vdan pozdravil zmago križarske vojske. Du-krizarjem v slovesni procesiji nasproti, — križarji pa so planili na mesto in da je bilo groza. Klali so moče, žene anjali tako nepopisne grozovitosti, ka-amo pri bestialnih naturah. Poročila ravijo, da je takrat ves svet kiel pa-IV. kot pravega provzročitelja teh

voljenec Karol d'Anjou je bil molčeč, in. Človeška čutila so mu bila neznana ki značaj tega izvoljenca rimskega pa-rodovina padlega Manfreda. Helena, ova, izvedši kako je končal njen mož, ki bežala v Trani, kjer so jo svoj čas najsijajneje sprejeli. Hotela je čez domovino, a vsled vladajočih viharjev je. Beraški menihi, ki so se kot vohuni zeli, so izvohunili pribežališče nesrečne egovorili kastelana, da je nesrečno ženo Anjou, papežev izvoljenec, je kraljico vrget v ječo. Helena je bila šest let v e umrla v ječi, ker je Karol d'Anjou nikdar ne sme dati toliko hrane, da bi ena hči Beatrika je tudi umrla v ječi, bila osemnajst let. Helenini in Man-ferik, Friderik in Encij so tudi umrli so morali trpeti celih 33 let. Karol ukazal, da se sme vsakemu dati le 54 a dan, tako da so vsa ta dolga leta v trašno stradali. Rimski papež in nje-o to dobro vedeli, ker so dostikrat prišle, naj rešijo te nedolžne žrtve, a nikdar mestniki in oznanjevalci vere ljubezni, da bi rešili Manfredov rod grozovite

m sprevodu, kot zavojevalec in kralj, d'Anjou v Neapolj in brezumno, za ljudstvo ga je pozdravilo z navduše-bil novi kralj tujec in poslan od tujca ti ta narod. Karol d'Anjou je bil svoje bolj pa se je veselil papež. Zdaj je na kateri so papeži toliko časa delali novega vladarja, novi kralj je bil sluga kega papeža, večstoletno gospodstvo v v Italiji je bilo pri kraju, vpliv šstvo uničen, junaška rodovina Hohen-Samo Konradin, zadnji potomec te živel. Sicer je bil svoboden a bil je van in pot v Italijo mu je bila zaprta.

Kdo bi se žudil, da je papež triumfiral. Ukazal je, da se morajo povsod darovati zahvalne maše in slovesne so peli zvonovi ter oznanjali: papeštvo je zmagalo. Takrat se papežu pač ni šanjalo, da pride čas, ki se bo ta zmaga nad papeštvom kruto masčevala, da bodo francoski vojaki zavzeli papeževo palačo, da bo minister francoskega kralja papeža pretepal, da se sedež sv. Petra iz večnega mesta prenese v malo mesto francoske provincije, da bodo na papeškem prestolu 70 dolgih let sedeli sami Francozi, hlapci svojih kra-lev, med ko bo zapuščen Rim žalostno propadal. Gibellini so bili v Italiji poraženi. Večina mest je Karola d'Anjou pripoznala kot svojega pokrovitelja. Karol d'Anjou je obnovil papeževo državo in na pa-peževo željo tudi prelomil svojo prisego, da ostane do smrti rimski senator. Papež je hotel postati gospodar v Rimu in zato je moral d'Anjou odložiti l. 1226. se-natorsko oblast. Zdaj je papež mislil, da postane hitro vladar v Rimu. Toda Rimljani se niso prav nič zmenili za papeža. Niti v Rim ga niso povabili, pač pa izvolili samostojno dva senatorja in zahtevali, naj plača papež svoje dolgov, ki jih je bil napravil pri rimskih trgov-cih. Papež jih je zato imenoval tatove in razbojnik-e plačal pa ni.

Gibellini se niso mogli ganiti; mnogo izmed njih se je navidezno podvrglo papežu. Ali obupali niso. Snovali so tajne družbe in pripravljali ljudstvo za pre-vrat. V Rimu, kamor se jih je največ zateklo, so vsled postopanja guelfskega plemstva imeli še najlaglje sta-lišče. L. 1267. je prišlo v Rimu do vstaje. Narod je izbral demokratično vlado in izvolil ljudskim kapita-nom odločnega gibellina Angela Capoccija, ki je pa-peža prisilil, da je bil don Arrigo, sin kastilskega kralja Ferdinanda III. in bratranec Karola d'Anjou izvoljen rimskim senatorjem. Papež, kardinali in plemiči so tej volitvi z vso silo nasprotovali, ali opravili niso ni-česar. Don Arrigo je postal senator in kmalu se je pokazalo, da je odločen nasprotnik cerkvenim priza-devanjem po posvetnem gospodstvu.

Njegovo izvolitev so pozdravili tudi v sicilskem kraljestvu, kjer so šele zdaj čutili, kaj so z Manfredom izgubili. Karol d'Anjou je bil krut zatiralec in to je bil vzrok, da so njegovi podaniki želeli, naj bi se sin cesarja Konrada IV. in unuk cesarja Friderika II. oglašil za sicilsko krono, ki je po pravu in po zakonu šla samo njemu in nikomur drugemu. Južni Italiji so se pridružile razne italijanske republike in pozvale Konradina, naj pride v Italijo. Obljubile so mu znatne podpore. Ko je videl mladi Konradin odposlance mo-gočnih italijanskih mest in bogata darila, ki so mu jih prinesli, ga je prevzelo nepremagljivo koprnenje, da zavojuje svoje kraljestvo in da masčuje svoje, ki so počivali v grobovih ali trpeli v ječah. Italija, ta čudo-vita in omamljiva dežela, ga je vabila s sirenskimi glasovi. Mati mu je branila, naj se ne da pregovoriti, ali strici, ki so ga vzgajili, so ga nagovarjali, naj gre in razvije v Italiji zastavo Hohenstaufov.

In Konradin se je udal in zapustil svojo idilično domovino se napotil čez Alpe — da bi bil kot zadnji potomec svoje junaške rodovine žrtvovan na grobih svojih dedov. Politična zgodovina pozna malo tako pretresljivih dogodkov, kakor je usoda mladeniča Konradina.

(Dalje prih.)

Kako se počutite?

Ne tako izborno, kakor pred par leti. Dozdeva se mi, da imate slabši tek, da vaše mišice ni-so tako močne, kakor nekdaj, da izgledate starejši, kot ste v resnici, vaše obličje je velo. Vse to dokazuje, da vaša kri ni čista ali ni zadosti krepka za vzdrževanje telesa.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

je edino zdravilo, ki vam more pomagati. To zdravilo pospešuje krvotok ter ohrani organe za prebavljanje v zdravem stanju.

Ozdravi vsaki želodec

Zdravi ljudje, ki si žele ohraniti svoje zdravje, bodo prepričali se, da je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino edino zanesljivo zdravilo.

Trinerjevo zdravilno grenko vino deluje čudežno v želodcu. Daje dober tek in je v resnici najboljšo zdravilo za želodec.
Marketa Kozel
Tyndall, S. Dakota.

Se dobi v lekarnah in dobrih gostilnah
Jos. Triner,
799 S. Ashland Ave.
Pilsen Station
Chicago, Ill.

Trinerjevo zdravilno grenko vino je družbinsko zdravilo, ki vam vzdr-ži pri dobrem zdravju. Deluje popolnoma zadovoljno.
Jakob Košič,
Mammott, Pa.

Kedar koli potrebujete kako krepčilno zdravilo za želodec, rabite Trinerjevo an-geljasko krepčalo, edino želodčno grenčico, ki je delana iz naravnega vina.
Nobena stvar ni boljša, ako se občutite slabe po leti.

16 LETNA PRODAJA NA AHVALNI DAN.

stna razprodaja na zahvalni dan se odlikuje po nizkih cenah in trpežnem blagu. Tega dne pro-lišo blago, po najbolj nizkih cenah. Pridite, ogledajte si vse in prepričali se bode, da je resnica. Jo za ves teden zahvalnega dne.

ke kupone dobite za vsako stvar, katero kupite. Ti Vas ne stanejo nič, dasi dobite za nje lepa darila.

Oglejte si naše premije v tretjem nadstropju.

ovratniki iz zaje	\$1.25	Ženske ogrinjala s širokim ovratni-kom iz najboljšega blaga, trpežno delana. Vredne najmanj \$10. Prodajamo po.....	5.98
itajske medvedje ku-	\$4.50	Turistovski plašči za ženske iz fine-ga lodna, hrbet poddelan, fini šepi. Vredni \$20.00. Prodajamo le po.....	\$15.00
ancoske zaje kuže-	5.98	Iste vrste plašči, le iz finejšega blaga	25.00
kežuhovine kune ali	6.50	Ženske zimke jope iz lodna ali "melton" blaga, dvojni prsi, z dvojnimi širokim ovratnikom. Cenjene \$8.50. prglamo za.....	\$5.95
žuhovine oposuma iz	\$8.50	Cenjene \$10.00, prodamo za.....	8.50
bela oposum	9.98	Cenjene \$15.00, prodamo za.....	\$9.95
ebno široki	20.00	Cenjene \$20.00, prodamo za.....	\$14.50
ne kožuho-	12.50		
komad			

BANK STONICH, prodajalec. Vprašajte po št. 22.

Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

JOHN FERBEZAR

321 E. Northern Ave. PUEBLO.
Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Iz-vrstno žganje in fine smodke na razpolago. John Ferbezar.

Nazdar rojaki!

Slovenec in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pri-stne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča
MARTIN POTOKAR,
564 S. Centre Ave. Chicago, Ill
Telefon števil. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

Anton Sukle

PUEBLO, COLO. 604 S Santa Fe.
Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. TELEFON 692 Red in 373 Black

NAZNANILO.

Opozarjam slovenske trgovce-saloonarje in tudi drugo p. n. ob-činstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najbolj brinjeveč! Dvanajstina steklenic stane \$15. poleg pa mora vsakdo sam plačati prevozne troške. Kdor hoče dobro kapljico brinje-veca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja
1199 St. Clair Str.
CLEVELAND, O.

F. J. SKALA & CO

320-322 W. 18. ulica
ČESKO-SLOVANSKA BANKA.
Pošiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjatev denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, posebej v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.
Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dediščine.
Zastopniki družb: bremške, ham-burske, antverpske, rotterdamake in francoske prekomorsko-rožne črte. V New Yorku in ostalih ev-ropejskih pristaniščih sprejmo po-tnike naši zastopniki. V slučajih zadržanja oziroma zaprek potnikov, obrnite se na nas.

Najboljši svetovni obiskovalci

so na dobičku ako potujejo via
Denver in Rio Grande železnice preko Rocky Mountains okraja v Colorado, Utah ali tihoceansko obrežje, ki ima največ krasnih razgledov, gorskih slik, mineralnih studencev ter za lov in ribarstvo tako ugoden kraj, kakor nijedna druga progna na svetu.
Zdravo coloradsko podnebje je posebno mikavno za polet-ne počitnice. Zdravišča— Manitou, Colorado Springs, Glenwood Springs in Salt Lake City so svetono znana. Znižane cene v Colorado Springs in Utah na vseh progah s primerhim izstopom v coloradskih in zapadnih mestih. Brzovlaki iz St. Louisa, Chicago v Colorado, Utah in californijska mesta. Eleganti jedilni vozovi, postrežba a la carte na vseh brzovlakih.
Najlepše ilustrovane knjižice se na zahtevanje razpošil-jajo zastonj.

R. C. NICHOL,
General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,
General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.

MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.
edini slov. krojač v Chicagu, se priporoča rojakom v izde-lovanje nove in popravljane stare obleke, katero bo izgle-dala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

500 mož potrebuje za Rainer-jevo pivo in Bourbon Wis-ky piti, fine smodke kaditi in se ve-seliti.
Razpošilja staro belo in staro čr-no vino po 50 centov, ter star grupe brandy po \$2.75 galon.
ANTON KRIZE,
OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Obleke, površniki, zimske suknje.

Najmodernejšo, najtrpežnejšo jezenske in zimske obleke za delav-nik in praznik, površniki in zimske suknje. Za tretjino ceneje kod drugod.

Naše cene oblekam so: \$5.00-\$22.00
" " zim. suknjam \$4.00-\$24.00

Naša zaloga je najboljša in najmodernejša na trgu. Vse je izdela-no po najnovejšem kroju. Cene so jako nizke. V zalogi imamo tu-di obleke za dečke in otroke. Najstarejša unijaka tvrdka.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS and TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Telefon — Canal 1198